

UUTISET

Pakkokeskittämistä ei voi hyväksyä. Ei varsinkaan, jos sen motiivit ovat puhtaasti ideologisia tai poliittisia. **PUHEENJOHTAJA JUHA MARTTILA, MTK**

LAURI SALMINEN

Kananmunahyllyt ovat aika ajoin ammottaneet tyhjiyttään monessa suomalaiskaupassa nyt pääsiäisen alla. Kasvanut kysyntä ja pienentynyt tuotanto näkyvät toimitusvaikeuksina myös helsinkiläisessä S-marketissa tiistaina .

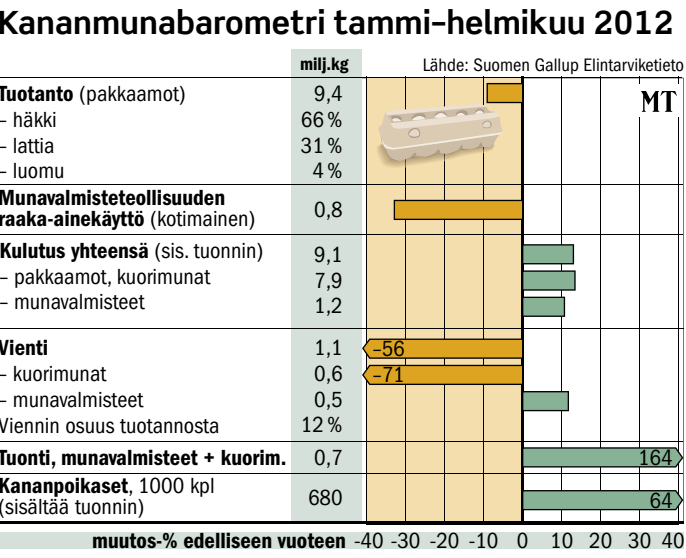
Rajusti kasvanut kulutus tyhjentänyt munahyllyt

Kasvanut kananmunien kulutus ja tuotannon vähentyminen näkyvät nyt kaupoissa. Munapulasta huolimatta tuottajahinta ei ole juuri noussut.

Kananmunien kulutus on kasvanut rajusti tänä vuonna. Gallup Elintarviketiedon markkinakatsauksen mukaan suomalaiset söivät kananmunia yhteensä 8 miljoonaa kiloa tammi-helmikuussa, mikä on 13 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kuorimunien menekki on kasvanut 13,4 ja munavalmisteiden reilun kymmenen prosenttia alkuvuonna. Kananmunien kysyntä vauhdittui etenkin helmikuussa, jolloin kulutus kasvoi yli 18 prosenttia. Karkauspäivän takia myyntipäiviä oli yksi enemmän, mutta se ei selitä kokonaan kasvupähdystä. Kulutus on jatkanut kasvuaan jo useita vuosia peräkkäin. Suomalaiset syövät nyt munia yli kuusi miljoonaa kiloa enemmän

män vuodessa kuin neljä vuotta sitten. Tutkimuspäällikkö **Eeva Heikkilä** Elintarviketiedosta uskoo kasvun johtuvan ihmisten muuttuneista ruokailutottumuksista. ”Karppaus näkyy kulutuksessa, mutta iso syy on varmasti, että kananmunien imago ja terveellisyysmielikuva ovat parantuneet selvästi.”

Joka neljäs tila lopettanut Kananmunien tuotantoa on verottanut kanahäkkien käyttökielto, joka astui voimaan vuoden vaihteessa. Heikkilän mukaan joka neljäs tila on luopunut tuotannosta viimeksi kuluneen vuoden aikana. Kananmunia tuotetaan nyt vajaalla 400 tilalla Suomessa.

Kananmunia tuotettiin 9,4 miljoonaa kiloa tammi-helmikuussa, mikä on 9,1 prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten. Elintarviketieto ennakoii tuotannon vähentymisen jatkuvan vielä lähikuukaudet. Kananpoikasten haudontatilastojen perusteella tuotannon lasku taittuisi vasta kesällä.

Markkinamuutosten näyttävä hinnassa Vähittäiskaupassa kananmunia myytiin tammikuussa noin kymmeneksen kalliimmalla hinnalla kuin vuotta aiemmin. Tuottajahinnassa muutokset ovat jääneet vähäisiksi. Virikehäkki- ja lattiainunien hintaan ei ole saatu käytännössä

mitään korotuksia tänä vuonna, kotieläinasiamies **Jukka Rantala** MTK:sta kummastelee. Rantalan mukaan kananmunien tuotannon kannattavuus on ollut heikko jo pitkään. Etenkin voimakkaasti kohonneet rehun ja energian hinnat ovat nostaneet tuotantokustannuksia kahden viime vuoden aikana. ”Nyt tilojen kannattavuutta rasittavat myös häkkikiellon vaatimat investoinnit.” Kananmunantuottajat ovat investoineet 60 miljoonaa euroa uusiin tuotantomuotoihin viime vuosina. Tuottajat ovat joutuneet kantamaan nämä kustannukset omasta katteestaan, Rantala muistuttaa. ”Kotimaisen kananmunan tuotannon turvaaminen tulevaisuudessa edellyttää toimivia markkinoita. Tarjonnan ja kysynnän muutoksiin pitää kyetä vastaamaan myös tuottajinnan nousuna, ei vain sen alentumisena.”

TIINA TAIPALE

Keskusta odottaa lisää ehdokkaita puheenjohtajakisaan Mari Kiviniemen luopumisilmoitus tuo sähköä puoluekokoukseen

Keskustan piirien puheenjohtajat toivovat uusia ehdokkaita mukaan kisaan puolueen puheenjohtajan paikasta. **Mari Kiviniemen** yllättävä luopumisilmoitus on saanut varsinkin puolueen nuoren polven pohtimaan ehdokkuutta. Jo ehdokkaiksi ilmoittautuneiden **Mauri Pekkarisen** ja **Paavo Väyrysen** ohella piiri johtajat kaipaavat kisaan mukaan muun muassa varapuheenjohtaja **Ariko Puumalaa**, europarlamentaarikko **Riikka Manneria**, kansanedustaja **Antti Rantakangasta** ja kansanedustaja **Juha Rehulaa**. Ehdokkuutta ovat kertoneet harkitsevansa ainakin myös

nykyinen varapuheenjohtaja **Timo Kaunisto** ja kansanedustaja **Antti Kaikkonen**. ”Toivon kovasti, että tulee lisää ehdokkaita näiden vanhojen partojen rinnalle, jotta voidaan sitä vertailua ihan todella tehdä”, Pirkanmaan piirin puheenjohtaja **Markku Vuorensola** sanoo. Useimmissa piireissä painotettiin maanantaina, että puheenjohtajakilpailaan kaivataan ennen muuta uutta verta ja nuoria ehdokkaita. ”Väyrynen ja Pekkarinen ovat hyviä miehiä molemmat, mutta puheenjohtajaratkaisuisissa pitää nyt katsoa tulevaisuuteen”, Itä-Savon piirin puheenjohtaja

Matti-Pekka Parkkinen korosti. Aivan kaikissa piireissä ei kuitenkaan vaadittu uusia kasvoja puolueen ohjaksiin. ”Meillä on nyt nuorista kokeusta. Meillä on ollut aika nuoren kaartin puheenjohtajisto eikä lopputulos ollut erinomaisen hyvä viime vaaleissa”, Etelä-Hämeen piirin puheenjohtaja **Markku Leppälähti** kuittasi. Pohjoisimman Suomen piireissä Väyrysen kannatus on vahvaa, mutta Kainuun piirin puheenjohtajan **Timo Korhosen** mielestä puheenjohtaja pitäisi kuitenkin löytää eduskuntaryhmän sisältä. Väyrynen jäi viime kevään vaaleissa ilman

edustajanpaikkaa. ”Puoluetta ja etenkin oppositiopoliitikkaa on äärettömän vaikea johtaa eduskuntaryhmän ulkopuolelta”, Korhonen painottaa. **Kiviniemi turhautui epäyhtenäisyyteen** Väistyvä puheenjohtaja sanoo olevansa huolissaan puolueensa tilanteesta. Hänen mukaansa puheenjohtajavaaliin joutumisen jo kahden vuoden kauden jälkeen kieli siitä, että keskusta ei ole yhtenäinen. ”Olen erittäin huolestunut puolueen tulevaisuudesta. Puolue pärjää vain silloin, kun puolue on yhtenäinen ja puheenjoh-

taja saa varauksettoman tuen”, Kiviniemi selvitti tiedotustilaisuudessaan maanantaina. Luopumistaan Kiviniemi perusteli tuen puutteen lisäksi keskustan huonolla gallup-mestyyksellä. ”Nyt ei ole sitä vahvasti ylöspäin menon näkyä eikä tunnetta.” Kiviniemen mukaan hänet haastaneella Paavo Väyrysellä ei ole osuutta luopumiseen. Kiviniemi aikoo jatkaa normaalisti kansanedustajan tehtävässä. Keskustan puheenjohtaja valitaan puoluekokouksessa kesäkuun alussa Rovaniemellä. Sitä ennen järjestetään neuvotantava jäsenäänestys.

MT-STT

Työttömyys kestää keskimäärin 14 viikkoa

Hallituksen tavoitteena on nostaa työllisyysastetta neljä prosenttia 72 prosenttiin ja nipistää työttömyysaste viiteen prosenttiin vuoteen 2015 mennessä. Tavoite voi olla haastava, sillä työttömyys kääntyy kasvuun vuoden aikana. ”Tämän vuoden puolella työttömyys varmaankin kipuaa kahdeksan prosentin yli”, työministeri **Lauri Ihalainen** (sd.) myöntää. Toistaiseksi työttömyys on alkuvuonna ollut lievässä las-

kussa. Tällä hetkellä työttömiä on 7,7 prosenttia työvoimasta. Työmarkkinoiden kokonaiskuva ei kuitenkaan ole vielä synkkä, Ihalainen arvioi. Moni irtisanottu saa uuden työn nopeasti. Työstä uuteen työhön siirtyminen toimii hyvin. ”Työttömyysjakso on keskimäärin 14 viikkoa. Joka päivä häviää noin 400 työpaikkaa, mutta saman verran syntyy uusia”, Ihalainen sanoo. Jos työttömyyden kesto keskimäärin pystyisi lyhentämään

yhdeällä päivällä, säästyisi 23 miljoonaa euroa. Ikääntyneen väestön työllisyys on nousussa. Sen sijaan nuorissa työllisyysluvut ovat erityisen heikot. Nuorten työttömyysaste on 20,5 prosenttia. Nuorten syrjäytyminen maksaa yhteiskunnalle 300 miljoonaa euroa vuodessa. **Työvoima vähenee 10 000 vuodessa** Työmarkkinoilta poistuu vuodessa 77 000 työntekijää. Tilalle

tulee 67 000. Työmarkkinoiden ulkopuolella on paljon voimavaroja, joista puuttuva 10 000 voi löytyä. Vaikeasti työllistyviä on 143 000, työkyvyttömyyseläkkeellä on 265 000 henkilöä. Lisäksi piilotyöttömänä on 100 000 henkilöä. Työelämän parantamiseksi hallitus kaavailleekin uutta työpoliitikkaa. Se sisältää työllisyyspolitiikan lisäksi koulutuksen ja työhyvinvoinnin näkökulman. ”Haasteena on yhdistää tuot-

tavuuden kasvu ja työhyvinvointi niin, että ne toteutuvat yhtä aikaa”, Ihalainen sanoo. Yksi ajatus on korvata puuttuvaa työvoimaa maahanmuutolla tai tehostamalla Suomeen jo muuttaneiden työllistymistä. Maahanmuuttajien työttömyys on kolminkertainen muihin verrattuna. ”Kielikursseja ja työvoimakoulutusta on lisätty. On ollut tilanteita, että kielikursssia pitää odottaa puoli vuotta.”

AIMO VAINIO

MTK:n Juha Marttila: Kuntauudistus tarvitsee maaseudun kasvuohjelman

Hallituksen valmistelema kuntauudistus ajaa karille, ellei siinä oteta huomioon myös maaseutua, MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** varoittaa. Hänen mukaansa kuntauudistuksen jatkovalmistelun ja tulevan lainsäädännön tueksi tarvitaan kattava maaseutuvaikutusten arviointi. ”Lakeihin on kirjattava velvoittavaksi kunta- ja maakuntatasoiset maaseudun kasvuohjelmat. Ohjelmien toteutus varmistetaan alueiden ja valtion kumppanuussopimuksilla. Näin alueloudet kytketään entistä paremmin osaksi valtakunnallisia tavoitteita talouskasvun ja työllisyyden parantamiseksi.” Marttila uskoo, että maaseudulla tunnistetaan palvelurakenteiden uudistamisen tarpeet, mutta hallituksen kaa-vailut koetaan isona uhkana. ”Maaseudun syvä epäluulo kumpuaa hallitusohjelmasta ja monien kaupunkiseutujen koetuista esimerkeistä. Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen sopii pääkaupunkiseudulle, mutta muualla se voi näivettää maaseudun elinvoiman.” Kuntapäättäjäien onkin nyt esitettävä vaihtoehtoja kunnallishallinnon rakennetyöryhmän esitykselle, Marttila patistaa. Hän korostaa, että oikea tieto maaseudun vahvuuksista ja luontevista yhteistyökumppaneista on nimenomaan kunnissa. **HEIKKI VUORELA**

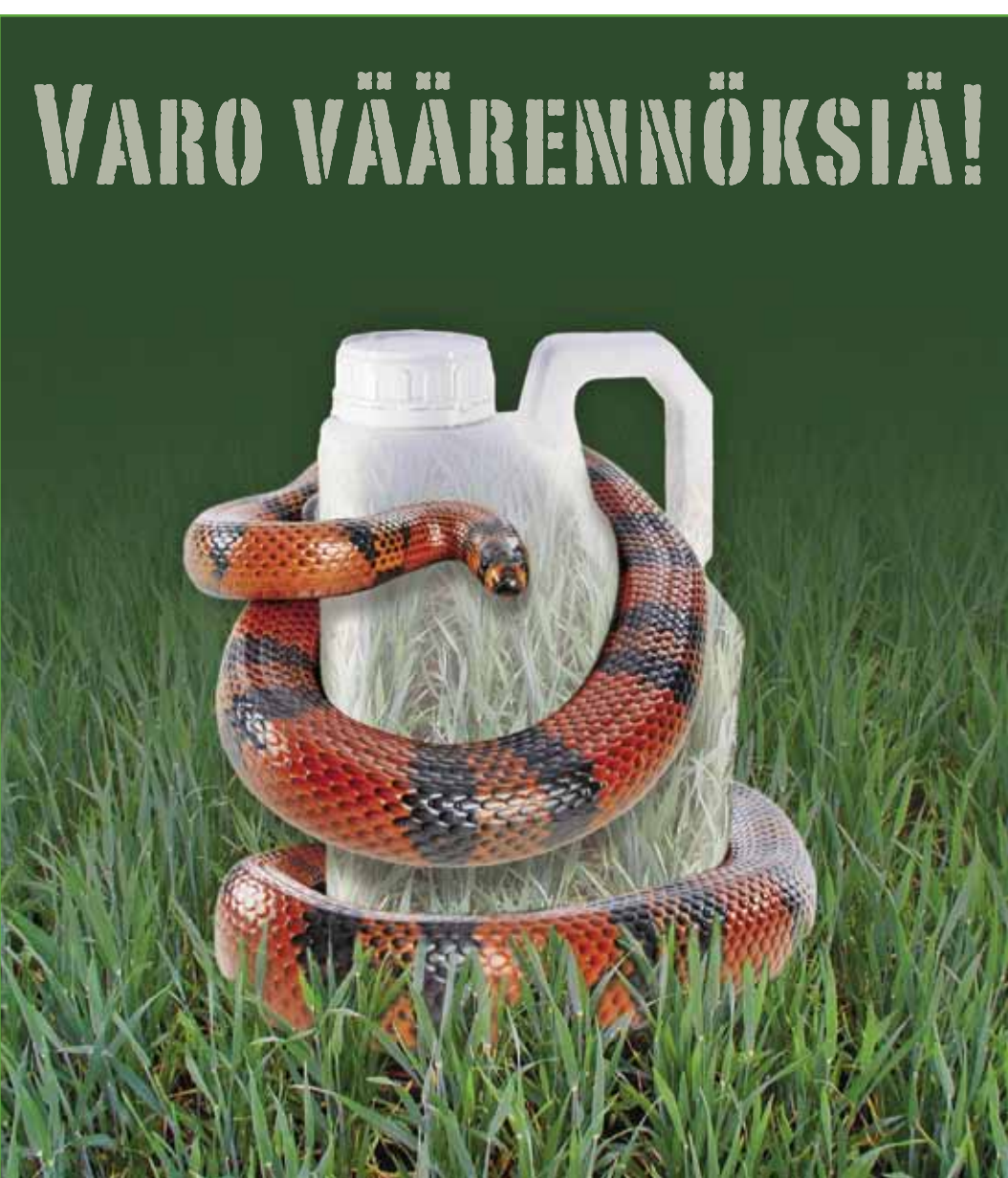
”Pakkokeskittämistä ei voi hyväksyä. Ei varsinkaan, jos sen motiivit ovat puhtaasti ideologisia tai poliittisia.” Maaseutureservaatit eivät ole ratkaisu ympäristö- ja talousongelmiin, Marttila tähdentää. Hän muistuttaa, että luonnonvaroihin perustuva vihreä kasvu vaatii elinvoimaisen maaseudun. ”Avoin, oikeudenmukainen ja rohkea Suomi hyödyntää maaseudun kasvupotentiaalin ja kunnioittaa kansalaisten tahtoa asuin- ja työpaikan valinnoissa.” Suurissa kunnissa alueiden tasapuolinen kehittäminen ja reuna-alueiden asukkaiden vaikutusmahdollisuus vaarantuvat, Marttila varoittaa. Hän rakentaisi maaseudun kasvuohjelman paikallisista lähtökohdista. Tavoitteena olisi maaseudun resurssien tehokas ja kestävä käyttö. ”Taloudellisten edellytysten turvaamisen lisäksi valtion on sitouduttava kunnioittamaan ihmisten tasa-arvoisuutta, valinnanvapautta ja omaisuuden suojaa.” Suomen suhteellinen vahvuus on runsaissa luonnonvaroissa, maaseudun vireässä yritysverkostossa ja vihreän kasvu mahdollisuuksissa, Marttila tähdentää. ”Näihin vahvuuksiin perustuu myös tiheästi rakennettujen taajamien tulevaisuus ja yhteiskunnan eheys.”

PÄIVÄN KYSYMYKSET

Saako Stevia-kasvia käyttää makeutukseen?

300 kertaa sokeria makeampaa Stevia-kasvia käytetään yhä useammin makeutusaineena. **Onko Stevian käyttö makeutukseen turvallista, ylitarkastaja Kirsi-Helena Kanninen Evirasta?** Stevia-kasvin markkinointi ja myynti elintarvikkeena on kielletty, koska sille ei ole myönnetty uusielintarvikeasetuksen mukaista lupaa EU:ssa. Sen sijaan stevia-kasvin lehtiutuksesta valmistettujen stevioliglykosidien käyttö makeutusaineena on ollut sallittua 2.12.2011 alkaen. **Onko kasvin käytöllä todettu haittavaikutuksia?** Toistaiseksi sellaisia ei ole tullut esiin. Kyse on enemmän siitä, että turvallisuudesta ei vielä ole riittävästi näyttöä. On mahdollista, että tulevaisuudessa Stevia hyväksytään elintarvikekäyttöön. **Voiko kasvin lehtiä makeutukseen käyttäville tulla jotain seuraamuksia?** Ei kukaan kiellä yksittäistä ihmistä käyttämästä niitä. Silloin toimii kuitenkin omalla vastuullaan, koska riittäviä todisteita turvallisuudesta ei ole. **NIKLAS HOLMBERG**

Tuotevääreännökset ovat maailmanlaajuinen kasvava ongelma. Kasvin suojeleminen toimialajärjestö ECPA:n arvion mukaan 5-7 % EU:ssa myydyistä kasvin suojeleuaineista on täysin laittomia. Vain pieni osa laittomista aineista saadaan tullen tarkastuksissa kiinni. Nyt näitä vääreännöksiä on löytynyt myös Suomesta!

Tuotevääreännös on tahallisesti valmistettu muistuttamaan alkuperäistä tuotetta. Vääreännösten tunnistaminen pelkän ulkonäön perusteella on lähes mahdotonta. Tuote voi sisältää mitä vain, rikolliset toimijat eivät ole kiinnostuneita viljelykasvin tai ruuan turvallisuudesta, viljelijän tai kuluttajien terveydestä, pohjavesistä tai ympäristöstä.

VÄÄRENNETTY KASVIN SUOJELUAINE AIHEUTTAA KOHTUUTTOMIA RISKEJÄ:

- viljelijälle: terveys, työturvallisuus ja tuen leikkaukset
- viljelykasveille: sadon menetys tai käyttökelvottomuus
- ympäristölle ja pohjavesille
- kuluttajalle: jäätävät elintarvikkeissa

MILLOIN VILJELIJÄN KANNATTAA HUOLESTUA? Euroopassa on todettu, että vääreännöksiä tulee markkinoille laillisen rinnakaistuonnin varjolla. Riskit kasvavat, jos jäljitettävyyden valmistajalle asti häviää tai se hävitetään tahallaan uudelleen pakkaamalla tai poistamalla eränumerot. Halpa tuote voi olla kyseenalaisesti varastoitu vanha tavaraerä tai täysin laiton tuotevääreännös. Suomalaisessa laadukkaassa elintarvikeketjussa ei ole varaa riskeihin. VÄÄRENNÖS VOI SISÄLTÄÄ: ■ epäpuhtauksia ■ haitallisia tai myrkyllisiä aineosia ■ väärä tehoaineita ■ luvattua vähemmän tai ei lainkaan tehoainetta

KASVIN SUOJELUAINET KANNATTAA OSTAA VASTUUNSA TUNTEVISTA MAATALOUSKAUPOISTA!

